

Пелещак І. О.

Механізми інтернаціоналізації для підтримки бізнесу і благодійності

В даній статті наводиться розгляд інформації в контексті механізмів інтернаціоналізації, в т. ч. міжрегіонального і транскордонного співробітництва, про нові знання, методи і техніки пошуку інноваційних ідей; розглядаються можливості, які приносить процес інтернаціоналізації для підтримки розвитку бізнесу; звертається увага на можливості інтернаціоналізації для підтримки розвитку благодійності.

Ключові слова: інтернаціоналізація, освіта, наука, державна влада, бізнес, сімейний бізнес, малий і середній бізнес, транскордонне і міжрегіональне співробітництво, пошук інноваційних ідей, благодійність, транскордонні благодійні пожертвування, транснаціональні надання пожертвувань.

Інтернаціоналізація суттєво впливає як процес розвитку стійких взаємозв'язків між країнами на наше турбулентне життя, бо все частіше як в Україні та й в інших країнах світу з'являються нова інформація, нові люди, нові технології, а також нові можливості і нові проблеми.

Механізми інтернаціоналізації можуть створити добрі можливості, щоб об'єднати всі чи декілька секторів суспільства різних країн, що дуже важливо також для підтримки розвитку бізнесу та благодійності України та інших країн, та це і визначає актуальність обраної теми дослідження статті.

Відносно механізмів процесу інтернаціоналізації є багато публікацій в Україні і за кордоном, див. [1 - 7]. Продовжуючи думку, слід відзначити наступні публікації: Мікули Н. А. [1], [2] щодо розвитку транскордонного і міжрегіонального співробітництва; інтерв'ю Хакамади І. (Росія) [3] відносно турбулентності і бізнесу; Пелещак І. [4] про міжнародне партнерство, малі та середні підприємства.

Дослідженням стосовно нових знань, креативності, методів і технік пошуку інноваційних ідей, процесу змін приділяється достатньо уваги в Україні та у різних країнах. Слід відмітити в даному сенсі наступні матеріали публікацій з інформаційних джерел України, котрі стали необхідними у підготовці табл.1, а саме: про генерацію ідей в процесі розробки нових товарів / бізнес – портал “Економіка”; про основи менеджменту / Осовська Г. В., Копитова І. В.; щодо інноваційного менеджменту / Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М.; про етапи прийняття рішень за допомогою дерева рішень / Івченко І. Ю.; про аналіз бізнес – процесів / НТК Консалтинг, про методи пошуку інноваційних

ідей і рішень / Козаченко С. В., Норіцина Н. І.; про американське тотальне управління якістю / інтернет - портал Management.com.ua; про методи творчого пошуку альтернативних варіантів рішень / Верба В.А., Решетняк Т. І. Також, необхідно відзначити й наступні зарубіжні матеріали, які стали потрібними у підготовці табл. 1 цієї статті, а саме: про огляд методів і технік пошуку ідей / Німеччина, за Шліксоупом, матеріал лекції для CDG [8]; інформацію про Гельмута Шліксоупа / Німеччина - Креапедія; про творче вирішення проблем, щодо креативного навчання та вирішення проблем / США - Arthur B. VanGundy; про брейнрайтинг / Росія - Яна Аржанова; щодо креативного мислення / США - G. Herbert Vogel; про інноваційний менеджмент для технічної продукції / Німеччина - Walter Eversheim.

Конгресам для сімейного бізнесу та сімейного бізнес - саміту двох країн приділена увага в різних зарубіжних публікаціях, на пр. з Німеччини від Financial Gates GmbH [9].

Про вузи різних країн світу, які спеціалізуються на підтримці розвитку сімейного бізнесу, малого і середнього бізнесу, а також на інтернаціоналізації, в т. ч. на розвитку транскордонного і міжрегіонального співробітництва для табл. 2 є дані у джерелах [10], [11] та в публікаціях сайтів вузів з Канади, США, Німеччини, Швейцарії, Великобританії, Франції, Фінляндії, Турції, Китаю (Гонконг).

У розгляді можливостей механізмів процесу інтернаціоналізації для підтримки розвитку бізнесу мають також значення наступні зарубіжні опубліковані матеріали щодо співпраці бізнесу, органів державної влади, недержавних громадських організацій, освітніх закладів, наукових установ Канади та Ізраїлю [12]; про німецький досвід щодо глобального збуту продукції фірми, яка має власне обладнання з дисперсійного аналізу [13]; відносно налагодження контактів у різних країнах з зарубіжними професорами ім. Жана Моне [14]; щодо налагодження фахових контактів у науці і освіті через різні зарубіжні віртуальні мережі та щодо досвіду відповідної участі в міжнародних проектах [15]; про перебування консультанта - експерта за кордоном в бізнесі апліканта, в рамках проекту НГО, яка працює на національні урядові структури [16].

Крім того достатньо необхідних даних щодо механізмів процесу інтернаціоналізації для підтримки розвитку благодійності в різних країнах міститься в інформаційних джерелах Бельгії [17] - [19] та України [20].

Дана стаття має за *метою*: розгляд в контексті механізмів інтернаціоналізації систематизованої інформації про нові знання, методи і техніки пошуку інноваційних ідей; розгляд можливостей, які виникають завдяки використанню ефективних механізмів інтернаціоналізації, та котрі приносить процес інтернаціоналізації для підтримки розвитку бізнесу; звернення уваги на можливості процесу інтернаціоналізації, які виникають завдяки використанню гнучких механізмів інтернаціоналізації, для підтримки розвитку благодійності.

Основними завданнями даної статті є : - надати узагальнену інформацію щодо інтернаціоналізації та про нові знання; - надати загальний опис методів і технік пошуку інноваційних ідей для покращення організації змін; - розглянути перелік деяких вузів різних країн світу, які спеціалізуються на підтримці розвитку сімейного бізнесу, малого і середнього бізнесу, а також на інтернаціоналізації, в т. ч. на розвитку транскордонного і міжрегіонального співробітництва; - навести приклад типової структури фінального аналітичного звіту перебування консультанта - експерта за кордоном у бізнесі апліканта, в рамках проекту недержавної громадської організації, яка працює на національній урядовій структурі; - надати загальні дані про транскордонні благодійні грошові пожертвування, які можуть бути надані та отримані як в Україні так і у інших країнах, і стати ефективними з податкової точки зору, та навести інформацію про транснаціональні надання пожертвувань Європи, Європейський центр фондаций.

Існують всі підстави погодитися з думкою п. Мікули Н. А. про те, що “Ми живемо в той час, коли потрібно об'єднуватись і спільними зусиллями досягати успіху.” [1].

Інтернаціоналізація для підтримки бізнесу та благодійництва і розвиток транскордонного та міжрегіонального співробітництва [2] як частина процесу інтернаціоналізації, турбулентність як “змішання безлічі різноспрямованих потоків” [3], спонукають людей в Україні та за кордоном об'єднуватись “між різними секторами суспільства” [4]. Такими різними секторами суспільства можуть бути зі сторони України та інших країн держава, бізнес, громадськість. Об'єднуватись у вирішенні проблем і/чи завдань в Україні та у інших країнах можуть на пр. органи державної влади, освітні заклади, наукові установи, бізнес, благодійні організації, що особливо важливо для підтримки бізнесу та благодійництва, а також для розвитку міжрегіонального і транскордонного співробітництва як частини процесу інтернаціоналізації.

Про нові знання, методи і техніки пошуку інноваційних ідей

Наведемо дані про український менталітет та розглянемо в контексті механізмів інтернаціоналізації нижче систематизовану інформацію про нові знання, методи і техніки пошуку інноваційних ідей.

Є сенс погодитися і з тим що, “українці довго запрягають, але потім їх не зупинити!” [5]. Продовжуючи думку, слід відмітити, що перед усім ми можемо і “ми повинні виробляти знання” [6]. Доречно відмітити наступні слова щодо віртуальних мереж як допомогу у знаходженні джерел нових знань: “Будуйте свою професійну мережу та завжди думайте по-мережевому. Мережі допомагають знаходити шлях; вони створюють навігаційну карту розуму, досвіду, інформації та аналітики” [7]. Також в отриманні нових знань, для покращення організації змін може стати у нагоді наступний загальний опис у табл. 1 методів і технік пошуку інноваційних ідей:

Таблиця 1

<i>Загальний опис методів і технік пошуку інноваційних ідей для покращення організації змін</i>		
<i>Група методів пошуку інноваційних ідей</i>	<i>Про групу методів пошуку інноваційних ідей</i>	
<i>Підгрупа методів пошуку інноваційних ідей</i>	<i>Ознаки підгрупи методів пошуку інноваційних ідей</i>	<i>Важливі методи / техніки як приклади</i>
	<i>Мета підгрупи методів пошуку інноваційних ідей</i>	
<i>Група креативно-інтуїтивних методів.</i>	<i>За короткий час постачають дуже багато ідей. Це - творчі методи в організації змін</i>	
1	Мозковий штурм (брейнштормінг) та його модифікації	Вільна дискусія, в якій критика заборонена, але бажаними є фантастичні ідеї і спонтанні асоціації. Служить для збирання інноваційних ідей і знаходження необхідних креативних рішень.
		- класичний мозковий штурм - дискусія 66 - sil – метод
2	Методи перехресного накреслення ідей (брей-райтинг)	Спонтанне записування ідей на формулярах чи листках, циркуляція формулярів. Мета його полягає у тому, щоб зібрати спільні знання та знайти ідеї. При цьому можуть також відкриватися нові перспективи, способи мислення і альтернативи щодо дій.
		- метод 635 - брейнрайтинг - басейн - опитування картками
3	Кафе світу (world café)	Пропонує у невимушеній атмосфері, схожій на зустріч в кафе, широкі можливості для досить тривалих розмов (приблизно від 45 хв. До 3-х год.) у групах. Метою тривалого спілкування (розмов) має бути те, щоб стало видно спільні знання і переваги в успішності групи, для розвитку нових перспектив, способів мислення і дій.
		- такі ж як в попередньому п. 1.2. можна також для цього активно використовувати віртуальні можливості спілкування багатьох учасників як з декількох країн так і з цілого світу
4	Методи творчої орієнтації	Слідування за визначеними принципами при пошуку ідей. Метою є пошук та виявлення ідей, із залученням творчих здібностей.
		- евристичні принципи - біоніка - розширення пошукового поля
5	Методи творчої конфронтації	Стимулювання знаходження вирішення проблеми шляхом конфронтації з аспектами змісту, які на перший погляд нічого спільного з проблемою не мають. Метою є протистояння у пошуку та знаходженню ідей, які могли би бути виявленні із залученням творчих здібностей.
		- синектика - візуальна синектика - семантична інтуїція - техніка каталогізування
<i>Група систематично-аналітичних</i>	<i>Загалом дають меншу кількість ідей, але вони відзначаються вищим рівнем методів організації змін</i>	

	<i>методів.</i>		
1	Методи систематичного структурування.	Розділення проблеми на часткові області, рішення даних часткових проблем та синтез в загальному рішенні, подальша систематизація.	- морфологічна скринька - список атрибутів - морфологічна матриця - дерево рішення проблем - аналіз процесів - аналіз функцій
		Метою є доступний для розуміння і чіткий результат систематизації можливостей рішення.	
2	Методи систематичної специфікації проблеми	Знаходження суті проблеми шляхом систематичного та ієрархічно-структурованого образу дій.	- прогресивна абстракція - матриця гіпотез - КJ - метод - NM— метод - дерево значимості
		Метою є відпрацювання відносин між даною проблемою і цільовою системою вирішення проблем. Також потрібно, що заходи на кожному рівні рішення проблеми є найбільш ефективними.	

Джерела: опрацьовано на основі [8] та згідно вищевказаного аналізу досліджень і публікацій для даної табл. 1.

Можливості процесу інтернаціоналізації для підтримки розвитку бізнесу

Розглянемо можливості, які завдяки ефективному використанню механізмів інтернаціоналізації приносить процес інтернаціоналізації для підтримки розвитку бізнесу.

Інтернаціоналізація для підтримки бізнесу, розвиток транскордонного та міжрегіонального співробітництва як частина процесу інтернаціоналізації, нові інноваційні ідеї, нові знання і т. д. можуть стати чинниками стосовно організації міжнародних конгресів з підтримки бізнесу, з акцентом на підтримці сімейного бізнесу, малого і середнього бізнесу України та інших країн, див. [9].

Як в кожному з регіонів України, так і в столиці успішним та важливим все частіше стає сімейний бізнес, малий та середній бізнес. Саме йому тепер і в майбутньому можуть бути дуже необхідними потенціал і досвід українських і зарубіжних вузів, наукового - дослідних установ, недержавних громадських організацій (НГО) щодо вміння налагоджувати відповідні потрібні зарубіжні контакти, вдало презентувати та розвивати діяльність за кордоном, бути активними учасниками в процесі інтернаціоналізації, набувати і поширювати позитивний досвід в різних країнах світу, в. т. ч. й щодо розвитку транскордонного і міжрегіонального співробітництва України.

В даному контексті розглянемо перелік деяких вузів різних країн світу, які спеціалізуються на підтримці розвитку сімейного бізнесу, малого і середнього бізнесу, а також на інтернаціоналізації, в т. ч. на розвитку транскордонного і міжрегіонального співробітництва, див. табл. 2:

<i>Перелік деяких зарубіжних вузів та про їх вибрані дослідження</i>	
№	<i>Назва вузу, сайт вузу, ін. Місце розташування вузу, найближчі сусідні країни, тощо. Про вибрані дослідження вузу: розвиток сімейного бізнесу; розвиток малого і середнього бізнесу; інтернаціоналізацію, в т. ч. транскордонне і міжрегіональне співробітництво (ТКС і МРС).</i>
<i>Континент — Північна Америка</i>	
1	<p><i>Альбертський університет, www.ualberta.ca</i></p> <p>Континент - Північна Америка: <i>Канада</i>: провінція Альберта: м. Едмонтон. Сусідня країна до провінції Альберта — США.</p> <p>Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; розвитку малого та середнього бізнесу у вузі приділяється велика увага; достатньо інформації щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. більше ТКС - і менше МРС - інформації є у тематичному пошуку на сайті вузу.</p>
2	<p><i>Університет Лойола — Чикаго, www.luc.edu</i></p> <p>Континент - Північна Америка: <i>США</i>: штат Іллінойс: агломерація Чикаго. Близько - озеро Мічиган.</p> <p>Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; розвитку малого та середнього бізнесу у вузі приділяється велика увага; достатньо інформації щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. більше ТКС - і менше МРС - інформації є у тематичному пошуку на сайті вузу.</p>
3	<p><i>Школа менеджменту Келлог Північно - Західного університету, www.kellogg.northwestern.edu</i></p> <p>Континент - Північна Америка: <i>США</i>: штат Іллінойс, дирекція є в м. Еванстон. Кампуси даного вузу знаходяться в США, Гонконзі, Ізраїлі, в Канаді, в Німеччині тощо. Глобальна діяльність вузу проводиться також у формі глобальних ініціатив націльних на різні країни світу.</p> <p>Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; розвитку малого та середнього бізнесу у вузі приділяється велика увага; достатньо інформації щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. більше ТКС - і менше МРС - інформації є у тематичному пошуку на сайті вузу.</p>
4	<p><i>Кеннесо державний університет, www.kennesaw.edu</i></p> <p>Континент - Північна Америка: <i>США</i>: штат Джорджія: м. Кеннесо. Біля Атлантичного океану.</p> <p>Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; розвитку малого та середнього бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; достатньо інформації щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є ТКС - і МРС - інформація у тематичному пошуку на сайті вузу.</p>
5	<p><i>Бабсон коледж, www.babson.edu</i></p> <p>Континент - Північна Америка: <i>США</i>: штат Массачусетс: головний кампус вузу є в м. Веллслі, а також кампуси вузу є в м. Бостоні та в штазі Каліфорнія : в м. Сан — Франциско.</p> <p>Штат Массачусетс — біля Атлантичного океану. Штат Каліфорнія - біля Тихого океану,</p>

	<p>а також штат Каліфорнія межує з Мексикою. Достатньо інформації на сайті вузу щодо розвитку сімейного бізнесу; розвитку малого та середнього бізнесу у вузі приділяється велика увага; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є трохи ТКС - і МРС — інформації. вуз займається глобальними проектами.</p>
<p><i>Частина світу — Європа</i></p>	
6	<p><u><i>Університет Віммен / Хердеке</i>, www.uni-wh.de</u> Частина світу — Європа: <i>Німеччина</i>: земля Північний Рейн - Вестфалія: м. Вітген. Земля Північний Рейн — Вестфалія межує з Нідерландами та Бельгією. Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією ВУЗу; присутня інформація про розвиток малого та середнього бізнесу у ВУЗі; достатньо інформації на сайті ВУЗу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є <u>достатньо ТКС — інформації</u>. <u>Транскордонні проекти та відповідні кооперування (як форми ТКС) являються важливими елементами загальноуніверситетської концепції даного ВУЗу.</u></p>
7	<p><u><i>Вестфальський університет ім.Вільгельма (Мюнстерський університет)</i>, www.uni-muenster.de</u> Частина світу — Європа: <i>Німеччина</i>: земля Північний Рейн - Вестфалія: м. Мюнстер. Земля Північний Рейн — Вестфалія межує з Нідерландами та Бельгією. Вуз має власну стратегію інтернаціоналізації, в якій є 5 ключових стратегічних цілей: <u>1. навчання без кордонів, 2. всесвітня наука, 3. глобальна мережа, 4. розумні голови з усього світу, 5. активна культура інтернаціоналізації</u>. Достатньо інформації на сайті вузу щодо розвитку сімейного бізнесу; розвитку малого та середнього бізнесу у вузі приділяється велика увага; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є <u>достатньо ТКС і МРС - інформації</u>.</p>
8	<p><u><i>Школа менеджменту ім. Отто Байсхайма</i>, www.whu.edu</u> Частина світу — Європа: <i>Німеччина</i>: земля Рейнланд - Пфальц (керівництво вузу - в м. Валлендар). Кампуси вузу є в м. Дюссельдорф (земля: Північний Рейн-Вестфалія), м. Валлендар (земля Рейнланд-Пфальц). <u>Сусідні країни землі Рейнланд - Пфальц – Бельгія, Франція, Люксембург</u> <u>Сусідні країни землі Північний Рейн - Вестфалія — Нідерланди, Бельгія</u> <u>Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; присутня інформація про малий і середній бізнес; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є трохи ТКС - інформації</u>. <u>Є участь вузу у глобальній програмі Келлог</u></p>
9	<p><u><i>Університет м. Зіген</i> www.uni-siegen.de</u> Частина світу — Європа: <i>Німеччина</i>: земля Північний Рейн - Вестфалія, м. Зіген. Бюро вузу є в Китаї. <u>Сусідні країни землі Північний Рейн - Вестфалія — Нідерланди, Бельгія</u> Достатньо інформації на сайті вузу щодо розвитку сімейного бізнесу; розвитку малого та середнього бізнесу у вузі приділяється велика увага; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. <u>достатньо ТКС і МРС - інформації</u>.</p>
10	<p><u><i>Вища школа економіки та права м. Берлін</i> www.hwr-berlin.de</u> Частина світу — Європа: <i>Німеччина</i>: столиця і окрема земля м. Берлін.</p>

	Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; <u>розвитку малого та середнього бізнесу у вузі приділяється велика увага</u> ; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. присутня МРС і ТКС - інформація.
11	<i>Бізнес-школа м. Мюнхен</i> , www.munich-business-school.de Частина світу — Європа: <i>Німеччина</i> : земля Баварія Сусідні країни землі Баварія - Австрія, Чехія. Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; <u>присутня інформація про малий і середній бізнес</u> ; присутня інформація на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації.
12	<i>Зетпелін університет</i> , www.zu.de Частина світу — Європа: <i>Німеччина</i> : земля Баден — Вюртемберг: м. Фрідріхсгафен . На березі Боденського озера (Бодензеє). Сусідні країни землі Баден — Вюртемберг - Франція, Швейцарія, Австрія. Достатньо інформації на сайті вузу щодо розвитку сімейного бізнесу; <u>присутня інформація про малий і середній бізнес</u> ; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. <u>достатньо ТКС — інформації</u> та присутня МРС - інформація.
13	<i>Університет м. Санкт-Галлен</i> , www.unisg.ch Частина світу — Європа: <i>Швейцарія</i> : кантон Санкт- Галлен: м. Санкт-Галлен. Біля Боденського озера (Бодензеє). Сусідні країни кантону Санкт — Галлен: Австрія, Ліхтенштейн, через Боденське озеро межує з Німеччиною. Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; достатньо <u>інформації про малий і середній бізнес</u> ; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є ТКС – та МРС - інформація. Існує співпраця в рамках відповідного глобального проекту STEP.
14	<i>Університет Ланкастера</i> , www.lancaster.ac.uk Частина світу — Європа: <i>Великобританія</i> : регіон Північно — Західна Англія. Є великий кампус ВУЗу в м. Ланкастер (Bailrigg). Регіон Північно-Західна Англія омивається Ірландським морем. Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; багато <u>інформації про малий і середній бізнес</u> ; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є <u>достатньо ТКС - і МРС — інформації</u> .
15	<i>Університет Монтеск'є Бордо</i> , www.u-bordeaux4.fr Частина світу — Європа: <i>Франція</i> : регіон Аквітанія, м.Бордо. Регіон Аквітанія знаходиться біля Атлантичного океану, а також межує з Іспанією. Достатньо інформації на сайті вузу щодо розвитку сімейного бізнесу; достатньо <u>інформації про малий і середній бізнес</u> ; присутня інформація на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації.
16	<i>Європейський інститут ділового адміністрування (бізнес — школа INSEAD)</i> , www.insead.edu Частина світу — Європа: <i>Франція</i> : регіон Іль-де-Франс: м. Фонтенбло

	<p>(біля Парижу, там є Палац Фонтенбло — резиденція королів Франції). Власні кампуси: у Франції (Європа), Сінгапурі (Азія), в Об'єднаних Арабських Еміратах (Азія) та офіси в США (Північна Америка). Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; багато <u>інформації про малий і середній бізнес</u>; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є <u>достатньо ТКС - і МРС — інформації</u>.</p>
17	<p><i>Університет Ювясколя</i>, www.jyu.fi Частина світу — Європа: <i>Фінляндія</i>: регіон Центральна Фінляндія (Кескі-С'юмі). Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; багато <u>інформації про малий і середній бізнес</u>; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. є <u>достатньо ТКС і МРС - інформації</u>.</p>
<p><i>Частина світу — Азія</i></p>	
18	<p><i>Бількент університет</i>, www.bilkent.edu.tr Частина світу - Азія: Західна Азія: <i>Туреччина</i>: Анкара: регіон: Центральна Анатолія: <u>столиця та її Анкара</u>. Достатньо інформації на сайті вузу щодо розвитку сімейного бізнесу. наявна <u>інформація про малий і середній бізнес</u>; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. <u>достатньо ТКС — інформації</u> та присутня МРС - інформація.</p>
19	<p><i>Гонконгський університет наук та технологій (HKUST)</i>, www.ust.hk Частина світу - Азія: Східна Азія: <i>Китай</i>: Гонконг. Гонконг - особливий адміністративний район Китаю. Гонконг омивається водами Тихого океану. Достатньо інформації на сайті вузу щодо розвитку сімейного бізнесу; достатньо <u>інформації про малий і середній бізнес</u>; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. <u>достатньо ТКС і МРС — інформації</u>.</p>
<p><i>Континент — Австралія</i></p>	
20	<p><i>Університет Бонд</i>, www.bond.edu.au Континент і країна: <i>Австралія</i>: штат Квінсленд: м. Робіна. Штат Квінсленд омивається водами затоки Карпентарія і Кораловим морем Тихого океану, на сході— Тихим океаном. Розвиток сімейного бізнесу є тематичною спеціалізацією вузу; достатньо <u>інформації про малий і середній бізнес</u>; достатньо інформації на сайті вузу щодо процесу інтернаціоналізації, в т. ч. <u>достатньо ТКС – інформації</u>, присутня МРС — інформація.</p>

Джерела: опрацьовано на основі [10], [11] та сайтів вузів, вказаних у даній табл.

Налагоджена співпраця бізнесу, в т. ч. сімейного бізнесу, малого і середнього бізнесу, з науково-дослідними установами, вузами, органами державної влади, недержавних громадських організацій під впливом процесу інтернаціоналізації,

нових форм міжнародного співробітництва, може принести добрі можливості в Україну та країни - партнери для: - безпосередньої передачі результатів нових та ефективних в розвитку бізнесу фахових досліджень на пр. в кінцеву продукцію виробничого бізнесу, в послуги бізнесу; - легшого виходу на перспективні зарубіжні ринки та покращення конкурентоспроможності бізнесу, див. про відповідний досвід Канади та Ізраїлю [12].

Продовжуючи думку про налагодження контактів для бізнесу через на пр. вузи та наукові установи, можна відзначити успішний досвід німецької фірми LUM GmbH з м. Берліну (GmbH – це аналог. ТЗОВ) щодо наявності відповідного довгострокового кооперування стосовно передачі результатів фахових досліджень та формування глобального збуту власної продукції - обладнання з дисперсійного аналізу, в т. ч. вже і в Росії, див. [13]. А також у вищезазначеному контексті інтернаціоналізації щодо налагодження контактів для підтримки бізнесу і благодійництва, розвитку транскордонного і міжрегіонального співробітництва можуть допомогти: - налагодження відповідних контактів в освіті та науці різних країн з зарубіжними професорами ім. Жан Моне, див. [14]; - налагодження контактів через різні зарубіжні віртуальні мережі та досвід участі вузів і наукових установ в різних міжнародних проектах, на пр. транскордонних, міжрегіональних, транснаціональних проектах, див. [15].

Слід відзначити, що досвід зарубіжних організацій, які об'єднують експертів — фахівців різних галузей економіки (на пр. в Нідерландах - PUM, є. аналоги і в інших країнах), можна також залучити для підтримки бізнесу з українським капіталом в Україні і за кордоном, в т.ч. для поширення позитивного досвіду діяльності бізнесу за кордон; для збору і надання актуальних загальних аналітичних звітів з перших рук в Україну про діяльність бізнесу в різних країнах та використати можливості для того, щоб в майбутньому консультанту — експерту з України стати співзасновником в перспективному відповідному зарубіжному бізнесі, або/та започаткувати чи покращити власний бізнес в Україні, див. [16].

Можливо в майбутньому і в Україні настануть такі часи, що уряд України і міністерства України зможуть оплачувати консалтингову роботу в інтересах в першу чергу бізнесу України, українських державних інституцій, НГО України. Тобто на пр. вони зможуть оплачувати дорогу та/чи перебування українських фахівців — експертів за кордоном під дахом українських НГО, які об'єднували би українських консультантів — експертів в т. ч. старшого / пенсійного віку для консультування за кордоном зарубіжних підприємств та безпосереднього збору на місці інформації про зарубіжний бізнес, створення і передачі в Україну узагальнених аналітичних звітів (укр. мовою та іншими, поширеними в зарубіжних країнах перебування мовами), в т. ч. про діяльність зарубіжного бізнесу. Дані консультанти — експерти з України можуть бути запрошеними для консультування щодо покращення

діяльності зарубіжного бізнесу та подальшого отримання і передачі в Україну необхідного українського досвіду про зарубіжний бізнес, див. [16].

Наведемо наступний приклад типової структури фінального аналітичного звіту перебування консультанта — експерта за кордоном в бізнесі апліканта (англ. - applicant), в рамках проекту недержавної громадської організації (НГО), яка працює на національні урядові структури, в табл. 3:

Таблиця 3

<i>Приклад типової структури фінального аналітичного звіту перебування консультанта — експерта за кордоном в бізнесі апліканта, в рамках проекту НГО, яка працює на національні урядові структури</i>	
укр.	англ.
A. Підсумок Звіту	A. Summary of the report
B. Визначення проблем: Опис компанії / підприємства/ (чи групи компаній)... Опис проблеми Короткий SWOT – аналіз: сильні сторони, слабкі сторони, можливості, загрози Головні проблеми	B. Problem Definition: Description of the company (or the group of companies) Description of the problem A brief SWOT Analysis: Strength, Weakness, Opportunities, Threats Main problems
C. Проектний підхід : Окремі акції / дії (в країні перебування)	C. Project Approach: Separate actions (in the stay country)
D. Аналіз: Фінанси та портфель замовлень Підприємство (компанія) чи група підприємств (компаній) з середини Ринок і комерція Конкуренція	D. Analysis: Finances and order book Company (or Group of Companies) Internal Market and Commerce Competition
E. Висновки & рекомендації: Підприємство (компанія) чи група підприємств (компаній) Ринок і комерція	E. Conclusions & Recommendations: Company (or Group of Companies) Internal Market and Commerce
F. Подальше: Подальші дії для підприємства (компанії) чи групи підприємств (компаній) Подальші дії для консультанта — експерта	F. Follow up: Follow-up activities for Company (or Group of Companies) Follow-up activities for consultant – expert
G. Додатки	G. Enclosures

Джерело: опрацьовано за матеріалами звіту [16].

Можливості процесу інтернаціоналізації для підтримки розвитку благодійності

Звернемо увагу тепер на деякі важливі можливості, які можуть виникнути завдяки гнучким механізмам інтернаціоналізації, для підтримки розвитку благодійності в Україні та інших країнах.

За допомогою позитивних можливостей процесу інтернаціоналізації, в т.ч. транскордонного і міжрегіонального співробітництва, та завдяки вдосконаленню законодавства України доцільно зробити так, щоб бізнес, недержавні громадські організації (НГО), держава і просто громадяни України чи інших країн були не тільки морально, але й матеріально, зацікавлені у розвитку в Україні також благодійності. Це особливо потрібно для отримання дорогого лікування, отримання дорогих лікарських засобів пацієнтами України, які можна буде одержати завдяки вітчизняним та зарубіжним благодійним пожертвуванням, в т.ч. завдяки *транскордонним благодійним грошовим пожертвуванням*, які можуть бути як в Україні так і у інших країнах *ефективними з податкової точки зору* (англ. *tax-effective cross-border cash donations*). Такі пожертвування можуть бути потрібними у важкі часи, тобто на пр. коли немає як отримати у медичних закладах в Україні необхідних дорогих лікарських засобів, чи/та коли немає за що оплатити необхідне дороге лікування дуже багатьом громадянам України. Це - дуже важливо, це потрібно для життя.

Практичним рішенням у Європі для надання транскордонних грошових пожертвувань, ефективних з податкової точки зору, являється об'єднання Транснаціональні Надання Пожертвувань Європи (англ. *Transnational Giving Europe, TGE*). Об'єднання Транснаціональні Надання Пожертвувань Європи являє собою партнерство провідних європейських фондаций / фондів та асоціацій, яке полегшує оптимізацію оподаткування надання транскордонних пожертвувань в межах Європи.

TGE - мережа дозволяє донорам: на пр. не тільки корпоративним донорам (бізнесу), але й приватним донорам (приватним особам), які проживають в одній з країн - партнерів TGE, надати фінансову підтримку некомерційним організаціям в інші країни - партнери TGE, а також сприяє безпосередньо податковими пільгами, передбаченими у законодавстві країн проживання донорів.

TGE в даний час діє для операцій, як з надання пожертвувань від і до багатьох країн Європи на пр. - Бельгії, Болгарії, Франції, Німеччини, Угорщини, Ірландії, Італії, Люксембургу, Нідерландів, Польщі, Румунії, Словаччини, Словенії, Швейцарії та Великобританії, див. [17]. Також існує спільна діяльність об'єднання Транснаціональні Надання Пожертвувань Європи (англ. TGE) та Європейського центру фондаций (англ. *European*

Foundation Centre, EFC) в межах проєктів, де країн задіяно у Європі ще більше, див. [18 - 20].

Україні в даному контексті можна теж знайти колег як з Об'єднання Транснаціональні Надання Пожертвувань Європи (TGE – колег), так із інших провідних щодо благодійності країн світу — не членів ЄС. Ми маємо можливість спілкуватися, обмінюватися інформацією та налагодити необхідну співпрацю між Україною та партнерськими країнами, на пр. на основі прямих типових відповідних угод через благодійні організації України та інших провідних щодо благодійності країн. Тим самим і ми зможемо зі сторони України також додавати щось краще і результативне у розвиток благодійності в Європі і у світі, в т. ч. *для ефективних з податкової точки зору, транскордонних благодійних грошових пожертвувань (англ. tax - effective cross - border cash donations)*. Бо такі прагнення та дії можуть допомогти також врятувати життя, сприяти продовженню життя багатьом нашим землякам, в т. ч. громадянам України працездатного віку, дітям, див. [17].

Висновки. Процес інтернаціоналізації має дуже суттєвий вплив у теперішньому житті. Отже, визначивши та залучивши позитивні можливості, які приносять механізми інтернаціоналізації, особливо для підтримки бізнесу та для підтримки благодійності, можна покращити значною мірою розвиток українського бізнесу як в Україні так і за кордоном, а також за допомогою пожертвувань благодійників, ефективних з точки зору податків, з України та інших країн на пр. допомогти врятувати життя, чи/та підтримати стан здоров'я нашим землякам необхідними дорогими медичними засобами.

Крім того, є сенс так зробити, щоб Україну, українську мову та про відповідні українські об'єднання бізнесу, вузів, науково - дослідних установ з кращої сторони і більше знали в зарубіжних вузах, науково-дослідних установах, бо вже з'явилися і виникають далі у світі також нові віртуальні можливості для цього та ін.

Список використаних джерел:

1. Надія Мікула. **Потрібно підвищувати професіоналізм територіальних менеджерів.** / Транскордонне співробітництво. Закарпаття — перлина України. № 2, жовтень 2007 року. Від редакції. // Науково — інформайне видання Інституту транскордонного співробітництва та європейської інтеграції. Україна - Львів. - С. 3.

2. Мікула Н. **Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво:** Монографія. Розділ 1 Науково-методологічні основи розвитку міжнародного співробітництва регіонів. 1.1. Міжнародне співробітництво регіонів. ІРД НАН України, 2004. Україна — Львів. – С. 16. // Електронний ресурс]. –

Режим доступу: URL: <http://znc.com.ua/ukr/publ/book/book-mikula-2004/book-mikula-2004.pdf>

3. Ирина Хакамада. **Интервью журнала "Маркетинг Менеджмент":** – Значит, каких-то общих законов успеха в бизнесе не существует? 01.06.2013. Беседовали Алла Викторова и Татьяна Зайцева. // Официальный сайт Ирины Хакамады. Россия — Москва. Электронный ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://hakamada.ru/1323/Paper/1251.html>

4. І. Пелешак. **Міжнародне партнерство і малі та середні підприємства Рівненщини та Саксонії. 1. Міжнародне міжсекторне партнерство.** // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Конкурентний потенціал і європейська інтеграція (регіональні аспекти) (Збірник наукових праць). Вип. 1 (57) / НАН України. Ін-т регіональних досліджень. Редкол.: відп. ред. акад. НАН України М. І. Долішній. Україна - Львів, 2006. - С. 126.

5. Володимир Коскін. **Український менталітет як засіб досягнення успіху.** // Дзеркало тижня. 1.08.2008 р. Україна – Київ. Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://gazeta.dt.ua/SOCIETY/ukrayinskiy-mentalitet-yak-zasib-dosyagnennya-us-pihu.html>

6. **Wenn Konsumgueter in China gefertigt werden, muessen wir Wissen produzieren.** / Fluter. Sommer 2012, Nr. 43. // bpb: Bundeszentrale fuer politische Bildung. Germany - Bonn. - S. 7.

7. Віктор Коваленко. Переклад промови - Рейд Хоффман (Linkedin): **“Йти кар’єрними сходами – це погана стратегія”.** // Перші інтелектуальні новини України. Птн, 17/05/2013. Україна — Івано-Франківськ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://pinu.com.ua/novyny/ekonomika/17-05-13/reyd-hoffman-linkedin-yti-kariernimi-shodami-ce-pogana-strategiya>

8. **Обзор методов и техник поиска идей (по Schlicksupp, 1989).** // IWP - Institut fuer Wirtschaftspadagogik - Lektion Bericht 2001. Fuer Die Carl Duisberg Gesellschaft e.V. Germany - Muenchen.

9. **1. Arab – German Family Business Summit 2008.** Four Seasons Hotel Cairo at Nile Plaza. 17th - 19th of October 2008. / WIR. Das Magazin fuer Unternehmerfamilien. 3/08. // Financial Gates GmbH. September 2008. Germany - Frankfurt am Main. – S. 28.

10. **Internationale Institute mit Schwerpunkt Familienunternehmen. Welche Uni bietet was ?** / WIR – Das Magazin fuer Unternehmerfamilien 1 / 11 , wir_forschung: April 2011. // Financial Gates GmbH. Germany - Frankfurt am Main. S. 24 – 25.

11. **ГО Вікімедіа Україна.** Україна — Київ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://ua.wikimedia.org>

12. International Programs: Canada – Israel: **Technology Matchmaking**. // Canada - Israel Industrial Research and Development Foundation (CIIRDF). Canada – Ottawa, Israel - Kochav Yair and North America – tel. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: www.ciirdf.ca/international_programs/forOntarioIsrael/TechMatchMaking/index.php

13. **LUM Cooperations**. Welcome. / The NEXT STEP in Dispersion Analysis. // LUM GmbH. Germany – Berlin. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: www.lum-gmbh.com/Cooperations.html

14. **ЄС провів семінар, присвячений програмі Жана Моне**. 25 — 26 жовтня 2010 р., м. Київ. // Національний Темпус - офіс в Україні. | National Tempus Office in Ukraine. Україна — Київ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: www.tempus.org.ua/uk/osvitni-programy-es-dlja-universytetiv-ta-studentiv/programa-zhan-mone/365-jes-provodit-seminar-prisvachenij-programi-zhana-mone-html

15. **ecsite**. The European Network of Science Centres and Museums. // Belgium - Brussels. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: www.ecsite.eu/about

16. Gerrit Menkveld. **Report: Infosystem Group**. | **Звіт про групу підприємств “Інфосистема**. // Final report electronic versions (en, ukr). For PUM Netherlands senior experts (NL) and Infosystem Group (UA). 17/09/2011. Україна - Рівне. - 12 р.

17. **The only practical solution at European level for tax-effective cross-border cash donations**. / Transnational Giving Europe (TGE). // King Baudouin Foundation. Belgium - Brussels. - 4 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: www.transnationalgiving.eu/uploadedFiles/TGE/Brochure/Brochure%20TGE%202011.pdf

18. **Questionnaire for The Czech Republic**. / Transnational Giving Europe (TGE). *Cross – border giving in Europe After Persche and Stauffer. A joint project of Transnational Giving Europe and the European Foundation Centre*. // King Baudouin Foundation. Belgium - Brussels. - 7 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: www.transnationalgiving.eu/uploadedFiles/TGE/Cross_border/TGE_EFC_CzechRepublic.pdf

19. **European Foundation Centre (EFC)** | Європейський центр фондаций. // Belgium – Brussels. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: www.efc.be/Pages/default.aspx

20. **Інструмент натхнення для міжнародних донорів**. / Принципи звітності для міжнародних благодійних фондів. Розроблено об'єднаною робочою групою Європейського центру фондаций та Ради фондаций. 2007

European Foundation Centre and Council on Foundations. Квітень 2007. // Український форум благодійників. Україна — Київ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://ufb.org.ua/uploads/accountability%20principles.pdf>

Пелещак І.А.

Механизмы интернационализации для поддержки бизнеса и благотворительности

В данной статье приводится рассмотрение информации в контексте механизмов интернационализации, в т.ч. межрегионального и трансграничного сотрудничества, о новых знаниях, методах и техниках поиска инновационных идей; рассматриваются возможности, которые приносит процесс интернационализации для поддержки развития бизнеса; обращается внимание на возможности интернационализации для поддержки развития благотворительности.

Ключевые слова: интернационализация, образование, наука, государственная власть, бизнес, семейный бизнес, малый и средний бизнес, трансграничное и межрегиональное сотрудничество, поиск инновационных идей, благотворительность, трансграничные благотворительные пожертвования, транснациональные предоставления пожертвований.

Peleshchak I.O.

Mechanisms of the internationalization for the support of business and charity

The article deals with the review of information in the context of mechanisms of the internationalization, incl. interregional and cross-border cooperation, about the new knowledge, methods and searching techniques of innovative ideas; considered a means which bring process of internationalization for the support of business development; attention applies to the means of internationalization for the support of charity development.

Key words: internationalization, education, science, state power, business, family business, small and medium business, cross - border and interregional co-operation, search of innovative ideas, charity, cross-border cash donations, transnational giving.